

“Bediüzzaman, müstebit rejime hayatı pahasına muhalefet etmiş”

Osmanlı, tarih sahnesinden çekilip Türkiye Cumhuriyeti kurulunca, ilk dönem despot, müstebit idâreciler, milletimizi İslâm irfânından koparıp Batı kültürüne entegre etme projelerini “ilke ve inkılâplarla” sahnelemeye başlar.

Bu uygulamalar, 1925’lerde tekke, zâviye ve medreselerin kapatılması ve okullardan din derslerinin kaldırılması ile başlatılır.

Tekke ve zâviyeler 30 Kasım 1925 tarihinde kapatılınca, ehl-i tarîk, cemaat, dinî ekol, mektep ve medrese ehli, faaliyetlerini gizliden gizliye sürdürmek zorunda kalır.

Maariften din dersleri, 1930’lara kadar tedricen ve tamamen kaldırılır. Göstermelik olarak açılan imam-hatip kurslarının faaliyetlerine de yine bu tarihlerde son verilir.

Bu arada, gazetelerin neşretmekte oldukları dinî yazı ve yazı serilerinin bile derhal kesilmesi istenir. Din ve inancın, evvelâ ferd, sonra aile ve sonra toplum hayatından tamamen silinmesi çalışmaları başlatılır.

Cemaat ve tarikatlar da otomatikman bu yasaklar kapsamına alınır. Üç kişi bir araya gelip Kur’ân tefsiri okuyamazdı. Mevlid okumak için bile izin istenir, jandarmanın gözetimi altında okutulurdu.

1950’ler, halkın demokrasi, din ve vicdân hürriyeti ile nefes almaya başladığı ilk yıllardır. 1970’ler, mânevî ilimlerde yetişen nesillerin ortaya çıktığı bereketli senelerdir. 1990’lar ise, gözle görülür hizmetlerin ifâ edildiği devrelerdir. Bu tarihte gelen kısmî hürriyet ve demokrasi anlayışı ile ezânlar minârelerden işitilmeye, imam-hatip okulları açılmaya; tekke, zâviye ve medrese ehli rahat bir nefes almaya başlar.

1926’dan 1950’lere kadar gündemde Bediüzzaman Said Nursî ve talebelerinden başka kimse yoktur. Onların, resmî ideolojinin, sistemin ve devletin bütün kurumlarıyla yaptığı baskı, darbe ve engelleme; hapis, nezaret, mahkeme ve sürgünlere rağmen imân, ahlâk, ilim, teknik, eğitim, sağlık, insan hakları, dış meseleler gibi konularda kültür hayatımıza büyük, kalıcı, geniş, unutulmaz hizmetler verdikleri, vermeye de devam ettikleri tarihî belgeler ve canlı şahitleriyle sabit.

Bu hakikati, müfessir H. Basri Çantay şöyle ifade eder: “Üstad sayesinde müfessir olduk. Ne yazabiliyorduk, ne de anlatabiliyorduk.”

Rus gazeteci Nadejda Kevorkova, Rusya’da yayınlanan, 72 bin tirajlı liberal eğilimiyle bilinen Gazeta gazetesinde şöyle der:

“Şahsî hiçbir şeyi, ailesi, mal varlığı, başını sokacağı bir evi, hatta mezarı bile olmayan, bütün hayatını imana adayan bir âlim olan Bediüzzaman Said Nursi; cezalandırıcı yönetime karşı çıkma cesaretini göstermiş, inananlara aman vermeyen rejime ölümüne muhalefet etmiş.”¹

Şarkiyatçı, Mevlânâ hayranı ve İslâm dostu Annemarie Schimmel: “Said Nursî’nin eserleri birer harika. Avrupa’yı aydınlatacaktır. O çağın Mevlânâ’sı ve müceddididir.”

Dipnotlar: 1- Gazeta, 220. sayı, 23.11.2007.